INSTRUKCJA BHP OBSŁUGI: SPAWARKA ELEKTRYCZNA I SPAWANIE GAZOWE

instrukcja stanowiskowa (art. 237[4] § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)

Instrukcja nr		**Wersja / zmiana nr**	
Data opracowania		**Obowiązuje od**	

1. Pracodawca, maszyna i stanowisko

Pracodawca *nazwa i adres*			
Maszyna *spawarka elektryczna albo zestaw do spawania gazowego: producent, typ, metoda*		**Nr fabryczny lub ewidencyjny**	
Stanowisko *kto obsługuje maszynę*		**Gdzie dostępna instrukcja** *np. przy maszynie, w kontenerze brygady*	
Opracował *imię, nazwisko, funkcja*		**Data i podpis**	
Zatwierdził *pracodawca lub osoba upoważniona*		**Data i podpis**	

☐ instrukcja producenta (DTR) maszyny (typ, wersja)

☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

2. Zagrożenia przy obsłudze

☐ promieniowanie łuku: uszkodzenie wzroku i skóry, także u osób obok

☐ dymy i gazy spawalnicze

☐ porażenie prądem

☐ pożar i wybuch od iskier, odprysków i gorących elementów

☐ wybuch butli albo cofnięcie płomienia przy spawaniu gazowym

☐ oparzenia

3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe

☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku

☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją

☐ przyłbica albo maska spawalnicza z filtrem dobranym do metody

☐ rękawice spawalnicze i odzież trudnopalna

☐ obuwie ochronne

☐ ochrona dróg oddechowych, jeśli wynika to z oceny ryzyka

4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ sprawdź, czy dla prac pożarowo niebezpiecznych w tym miejscu jest pisemne zezwolenie, jeśli wymaga go zakład lub budowa
- ☐ spawanie elektryczne: sprawdź połączenia przewodów i przyłączenie końcówki przewodu roboczego do uchwytu (§ 230 ust. 2 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych)
- ☐ do uchwytu elektrody i do masy używaj tylko przewodów oponowych spawalniczych o właściwym przekroju; spawany przedmiot uziem (§ 230 ust. 3 i 4)
- ☐ spawanie gazowe: używaj tylko butli z ważną cechą organu dozoru technicznego (§ 224)
- ☐ sprawdź przewody do tlenu i acetylenu: właściwa kolorystyka, długość co najmniej 5 m, płaskie zaciski, bez uszkodzeń (§ 227)
- ☐ usuń materiały palne z otoczenia i przygotuj gaśnicę

5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ butle ustaw pionowo albo pod kątem nie mniejszym niż 45° od poziomu (§ 226 ust. 1)
- ☐ trzymaj płomień palnika co najmniej 1 m od butli (§ 226 ust. 2)
- ☐ wydziel stanowisko tak, żeby światło łuku nie raziło innych osób (§ 232)
- ☐ na stałym stanowisku pracuj przy miejscowej wentylacji wyciągowej (§ 231)
- ☐ przewody chroń przed uszkodzeniem mechanicznym, a uszkodzone miejsca wytnij i połącz łącznikiem metalowym (§ 227 ust. 4 i 5)
- ☐ spawarkę elektryczną użytkuj zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową (§ 230 ust. 1)

6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ wyłącz spawarkę albo zamknij zawory butli i zwolnij ciśnienie w przewodach
- ☐ sprawdź miejsce pracy pod kątem tlących się materiałów, także po pewnym czasie od zakończenia
- ☐ odłóż uchwyt elektrody tak, żeby nie dotykał masy ani przedmiotów przewodzących
- ☐ zgłoś uszkodzenia sprzętu

7. Zakazy

- ☐ stosowanie do tlenu i acetylenu przewodów igielitowych lub z tworzyw sztucznych (§ 228)
- ☐ używanie przewodów, które wcześniej służyły do innych gazów (§ 227 ust. 2)
- ☐ odmrażanie zaworu butli, wytwornicy lub bezpiecznika wodnego płomieniem; tylko gorąca woda lub para (§ 229)
- ☐ spawanie bez osłony oczu i twarzy
- ☐ spawanie przy materiałach palnych bez ich usunięcia lub osłonięcia

8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

Sytuacja	Co robi pracownik
Pożar od iskier	
Cofnięcie płomienia lub wyciek gazu	
Porażenie prądem	
Uraz oczu od łuku	

Numer alarmowy		**Przełożony** *imię, nazwisko, telefon*	
Osoba udzielająca pierwszej pomocy *imię, nazwisko, telefon*		**Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania** *gdzie są*	

9. Zmiany instrukcji

Data	Zakres zmiany i przyczyna	Kto zmienił	Podpis

10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wersja instrukcji	Data	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. 237^4 § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. 237^4 § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego.